

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP022 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства Foreign Economic Activity of the Enterprise
Рівень вищої освіти / Фахової передвищої освіти	фахова передвища освіта
Семестр	I семестр
Кафедра/циклова комісія	Кафедра економіки, управління та адміністрування
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів системи теоретичних знань про об'єктивні закономірності, умови, процеси і специфічні особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=93
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач, спеціаліст I категорії Цибань Анжела Олександрівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: angelitka.z@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/angela.tsyban/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<i>Економіка</i> ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<i>Економіка</i> СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки. СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.
Перелік програмних результатів навчання	<i>Економіка</i> РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності. РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня. РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення

Опис дисципліни

Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербальні методи (лекція, бесіда, дискусія, пояснення); практичний метод (розв'язування задач, проблемних завдань – кейсів); метод візуалізації (презентація); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, доповіді); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційне середовище Moodle та інш.).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	Сутність та нормативно-правова основа зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні
Тема 2. Економічні аспекти зовнішньоекономічної діяльності	Економічні передумови зовнішньоекономічної діяльності. Основні форми міжнародного поділу праці. Міжнародна економічна інтеграція. Економічні наслідки зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 3. Світове господарство	Сутність та основні риси сучасного світового господарства. Типізація країн у світовому господарстві. Регулювання розвитку світового господарства.
Тема 4. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері міжнародної торгівлі	Міжнародні економічні відносини та їх значення для ЗЕД. Поняття, види міжнародної та зовнішньої торгівлі. Методи зовнішньоторговельної діяльності. Основні показники обсягів зовнішньої торгівлі.
Тема 5. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектора економіки. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та їх функції. Типи і методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.	Поняття та інструменти митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митний контроль та митні процедури. Митна вартість товарів та методи її визначення. Митні режими та їх особливості.
Тема 7. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	Класифікація і характеристика різноманітних форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору партнерів на зовнішні ринки. Тактика і стратегія проведення переговорів. Поняття оферти, її види. Регулювання операцій зустрічної торгівлі на території України. Всесвітня мережа Інтернет як інструмент ЗЕД.
Тема 8. Зовнішньоекономічні контракти.	Сутність та ознаки зовнішньоекономічного договору. Види зовнішньоекономічних контрактів. Структура зовнішньоекономічного контракту. Етапи укладання контракту. Основні функції зовнішньоекономічних контрактів.

Тема 9. Ціноутворення в ЗЕД підприємств.	Цінова політика на світовому ринку. Фактори ціноутворення в ЗЕД. Цінові стратегії на зовнішньому ринку. Ціни зовнішньоторговельних контрактів і методики їх розрахунків.
Тема 10. Міжнародні розрахунки при здійсненні ЗЕД.	Суть, способи та форми розрахунків у ЗЕД. Акредитивні розрахункові операції. Інкасова форма платежу. Механізм здійснення платежів чеками. Вексельна форма платежу.
Тема 11. Транспортне забезпечення ЗЕД.	Транспортні послуги. Характеристика основних видів транспорту, що використовуються в ЗЕД. Морський транспорт. Залізничний транспорт. Автомобільний, повітряний та трубопровідний транспорт. Контейнерні перевезення. Види фрахтування судна у торговому мореплаванні. Специфіка діяльності транспортно-експедиційних підприємств. Особливості транспортного обслуговування зовнішньоекономічних перевезень в Україні.
Тема 12. Кредитування ЗЕД.	Суть та види кредитування ЗЕД. Комерційний міжнародний кредит. Банківське кредитування ЗЕД. Суть та економічне значення лізингових операцій. Характеристика функцій лізингу. Систематизація видів лізингових операцій.
Тема 13. Страхування ЗЕД.	Ризики в зовнішньоекономічній діяльності. Страхування валютних ризиків. Страхування вантажів при експортно-імпорتنих операціях. Умови виникнення валютних ризиків. Валютні умови контракту. Страхування зовнішньоекономічних операцій. Торгово-посередницькі операції ЗЕД.
Тема 14. Аналіз ЗЕД підприємства.	Системний підхід до аналізу ЗЕД підприємства. Фази аналізу ЗЕД підприємства. Завдання аналізу ЗЕД підприємства. Абсолютні та відносні показники ЗЕД. Аналіз експортної та імпорتنної діяльності. Аналіз впливу факторів на показники експорту.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Опитування та виконання завдань на семінарських заняттях (4 x 5 балів)	20
Самостійні роботи (6 x 5 балів)	30
Модульні контрольні роботи (2 x 10 балів)	20

Виконання та захист розрахункової роботи	15
Виконання та захист реферату або проходження тематичного онлайн-курсу на платформах Prometheus, EdEra	15
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Elhanan Helpman , Paul Krugman Market Structure and Foreign Trade : Increasing Returns, Imperfect Competition, and the International Economy. Cambridge, United States. MIT Press Ltd. 2020. 283 p.
2. James E. Anderson, Mario Larch, Yoto V. Yotov, Trade and investment in the global economy: A multi-country dynamic analysis. European Economic Review. 2019. Volume 120. URL: <https://www.sciencedirect.com/journal/european-economic-review/vol/120/suppl/C>
3. Krugman Paul, Obstfeld Maurice, Melitz Marc International Trade: Theory and Policy: Global Edition. Harlow, United Kingdom. Pearson Education Limited. 2018. 368 p.22
4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов. Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.
5. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2018. 356 с.
6. Дунська А.Р., Жалдак Г.П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до вивчення дисципліни для студ. галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 073 «Менеджмент». КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2019. 64 с.
7. Дятлова В.В, Положенцева К.В. Зовнішньоекономічна діяльність України: регіональні особливості, тенденції та напрями розвитку. Вісник економічної науки України. 2020.№ 1 (38). С. 73-78.
8. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури. 2016. 290 с.
9. Козак Ю.Г. Сукач О.О., Бурлаченко Д.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 268 с.
10. Макарова О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій. уклад. Макара Оксана Василівна. Луць : ПП «Поліграфія». 2020. 90 с.
11. Малярець Л. М., Гринько П.О., Аналітичне забезпечення аналізу ефективності експортно-імпоротної діяльності підприємства. Проблеми економіки. 2019. № 1. С. 208-216 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2019_1_28
12. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник Л.: Новий Світ. 2016. 352 с.
13. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (поточна редакція від 17.10.2023 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
14. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Зінчук Т.О. та інш. К.: Центр навчальної літератури. 2017. 512 с.

15. Оліховський В.С. Аналізування стану зовнішньоекономічної діяльності. *Економіка і суспільство*. Вип. 50. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2377/2298>
16. Офіційний сайт Інкотермс 2020 в Україні. URL: <https://incoterms2020.com.ua/terms>
17. Параниця Н. В., Буднік Ф.О. Аналіз структури та динаміки зовнішньоторговельних товаропотоків України. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 206–209. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2020/37.pdf
18. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Подцерковний О. П. та інш. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
19. Про валюту і валютні операції: Закон України від 28.04.2020 № 2473-VIII. (поточна редакція від 01.04.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
20. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII(поточна редакція від 04.03.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
21. Про Митний тариф України: Закон України від 19.10.2022 р. № 2697-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#n9>
22. Про режим іноземного інвестування: Закон України. від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. (поточна редакція від 17.08.2022) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
23. Ткаченко А.М., Дідченко О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч.- метод. посіб. для студентів ВНЗ. Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2017. 353 с.
24. Тюріна Н. М., Карвацка Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури». 2019. 408 с.
25. Цибань А.О. Оцінка стану залучення іноземних інвестицій в економіку Черкаської області. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць. Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 430-432.
26. Цибань А.О., Фесенко В.О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць. Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 433-435.